

Postojeće stanje šuma u Vojvodini

Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta iznosi 175.136,05 ha (JP "Vojvodinašume" gazduje na 130.589,26 ha, privatne šume su na 5.567,09 ha, vodoprivredne organizacije 7.575 ha, poljoprivredne organizacije 5.989 ha, mesne zajednice 722 ha, VU "Karađorđevo" 2.243 ha i JP NP "Fruška gora" na 22.450 ha), što predstavlja 8,10% površina Vojvodine. Međutim, površina šuma iznosi 140.717,68 ha, tako da se stvarna šumovitost nalazi na nivou od svega 6,51%.

Najveći deo ovih šuma je u državnom vlasništvu 135.191,33 ha ili 96,07%, dok se u privatnom vlasništvu nalazi 5.567,09 ha ili 3,96%.

Sa državnim šumama gazduju četiri šumska gazdinstva i to: "Sremska Mitrovica", "Novi Sad", "Sombor" i "Banat" Pančevo.

Veći deo šuma u državnom vlasništvu predstavljaju zaokružene i izdvojene celine kao što su: Nacionalni park "Fruška gora", "Deliblatska peščara", "Vršački breg", "Subotička peščara", Posavina, Podunavlje, Potamišje i Potisje. Preostalih 10% šuma je razbacano na prostoru površine od oko 2.000.000 ha.

Prema S.Vlatkoviću (1986.) učešće šuma i vanšumskog zelenila u Vojvodini je iznosilo: ispod 1% u 12 opština, površine 460.600 ha ili 21,40% od ukupne površine; od 1-2% u sledećih 10 opština, površine 386.500 ha ili 18 % od ukupne površine; od 2-5% u 5 opština, površine 372.700 ha ili 17,30% od ukupne površine; od 5-10% u 7 opština, površine 418.800 ha ili 19,50% od ukupne površine; od 10-15% u 5 opština, površine 281.700 ha ili 13,10% od ukupne površine; i preko 15% u 5 opština, površine 231.000 ha ili 10,70% od ukupne površine.

Sam prikaz stanja najbolje govori o izuzetno lošem stanju u pogledu rasporeda šuma u Vojvodini. Ogromni prostori, koji čine celine i preko 500.000 ha, nemaju ni 1%, a ima i područja sa površinom od oko 100.000 ha sa manje od 1% šumovitosti. Pored ekonomskih funkcija koje se ogledaju u proizvodnji drvne mase, šume imaju i čitav niz opšte korisnih funkcija, koje po značaju višestruko nadmašuju ekonomske funkcije (vezivanje ugljen-dioksida iz atmosfere i umanjeње efekta staklene bašte, ublažavanje klimatskih promena, zaštita zemljišta od vodne i eolske erozije, zaštita oranica od prekomernog isušivanja, očuvanje biodiverziteta u šumskim i susednim eko-sistemima, očuvanje geno-fonda vrsta šumskog drveća i dr.

Pored ekonomskih funkcija koje se ogledaju u proizvodnji drvne zapremine (primera radi u proizvodnji drveta vrbe i topole za poslednjih 40 godina prirast je povećan u Vojvodini za oko 6 puta, a vrednost drvnih sortimenata za više od 16 puta), šume imaju i čitav niz opšte korisnih funkcija koje višestruko nadmašuju ekonomske.

Najveći kvalitet ovako formiranog Javnog preduzeća "Vojvodinašume" je u tome što su šumska gazdinstva postala profitni centri i u najvećoj meri raspolažu ostvarenim prihodima-

dohotkom. Pored ovoga, sva gazdinstva izdvajaju 1% fakturisanih prihoda ogranaka preduzeća od prodaje drveta na domaćem tržištu i 1% fakturisanih prihoda od prodaje divljači i usluga u lovstvu na domaćem i stranom tržištu za razvoj i iz ovog Fonda se finansiraju istraživanja za nove sorte topola i vrba i za unapređenje proizvodnje drveta i ostalih funkcija šuma. Cilj ovakvog ulaganja u nauku je da se u Vojvodini poboljša kvalitet šuma, povećaju prinosi, kako drveta, tako i ostalih resursa, poput onih u poljoprivredi, jer nema, niti će biti, dobrih useva bez zaštitnih pojaseva.